

OCHTENDBESPREKING op woensdag 2 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B. - H.C. - H.D. - H.E. - H.TD - HKEB - HK

1. Afdelingsoverzichten.

De afdelingsoverzichten zullen worden gehouden door H.B. op 30 oktober en door H.C. op 1 november.

2. Panorama.

H.K. herinnert aan het Panorama over de periode 1 april tot 1 oktober 1968. Hij verzoekt de afdelingshoofden de bijdragen zo spoedig mogelijk bij de dienstleiding in te zenden.

3. ID-vergadering.

H.BVD vertelt het e.e.a. over de gisteren gehouden ID-vergadering, de eerste die in nieuwe stijl plaatsvond (alleen politie-officieren aanwezig). De heren en hielden een inleiding over de reacties naar aanleiding van het gebeuren in Tsjechoslowakije. Daarbij bleek dat zij wat het houden van inleidingen aangaat, nog niet op ervaring kunnen bogen.

De heer hiield een inleiding over de recente ontwikkelingen in de studentenactiviteiten.

4. Bemoeienis BVD met studentenactiviteiten.

In de bijeenkomst stelde de heer (HC.v.P. Groningen) de vraag, of er nog een apart inlichtingenkanaal voor gegevens betreffende studentenactiviteiten wordt geconstrueerd. Hij dacht daarbij kennelijk aan de brief over dit onderwerp door de Minister van Binnenlandse Zaken (O.O.en V.) aan de burgemeesters gezonden. Daarin wordt gewag gemaakt van het eventueel creëren van een informatie-centrum. H.BVD herinnert eraan dat BOP op zijn verzoek gesprekken heeft gevoerd met Hoofdcommissarissen van Politie in verschillende universiteitssteden om hen op te wekken wat meer aandacht te geven aan het verkrijgen van inlichtingen over studenten-zaken e.d..

H.B. maakt melding van een onbevestigd bericht, dat bij de politie Amsterdam een viertal jonge politieambtenaren dat van de normale dienst is vrijgesteld, onder de hoede van de Commissaris van Politie, ook iets aan inlichtingenwerk onder de progressieve jeugd doet.

2 oktober 1968.

of old. much

OCHTENDBESPREKING op maandag 7 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B. - H.C. - H.D. - H.E. - H.TD - H.KEB -
H.K.

1. Agenda H.BVD.

De op 17 oktober geplande vergadering van de zeven Europese diensten (de zes E.G.-diensten + Engeland) zal ingevolge een telex van de heer [ ] geen doorgang vinden. Dit zal het H.BVD gemakkelijker maken om op 17 oktober aanwezig te zijn bij de behandeling van de begroting in de openbare commissie-vergadering voor Binnenlandse Zaken.

2. Bijeenkomsten Europese diensten.

H.BVD heeft het voornemen de heer [ ] de suggestie te doen eenmaal per jaar (bijvoorbeeld tussen twee zittingen van het Special Committee in het eind van het jaar) een bijeenkomst te beleggen van de zeven diensten gevolgd door een bijeenkomst van de zes E.G.-diensten. Nader zal dan worden dienen te bezien of deze bijeenkomsten een ad hoc karakter zullen hebben, dan wel of zij in het kader van de W.E.U. c.q. de E.G. dienen te worden geïstitutionaliseerd.

3. Begroting Binnenlandse Zaken.

Op de agenda van vermelde vergadering op 17 oktober 1968, zijn onder B.V.D. de volgende punten vermeld:

- lijst van kwetsbare betrekkingen;
- antecedentenonderzoek;
- wijze van inwinnen informatie;
- verstrekken van informatie;
- vernietiging van gegevens (i.v.m. justitiële documentatie);
- registratieplicht buitenlandse geheime diensten.

4. Vergadering Beneluxdiensten.

H.BVD vertelt een en ander over deze op 4 oktober gehouden vergadering van hoofden van de Beneluxdiensten te Brussel.

Aan de orde kwamen o.m. de volgende punten:

- noodtelexverbinding ([ ] gaat deelnemen aan een radiocommunicatie-net dat opgezet wordt door de gerechtelijke politie. De vraag kwam op of wij o.m. in het kader van de noodtelexverbinding zouden kunnen deelnemen. De hem over het verbindingsnet ter beschikking gestelde technische gegevens stelt H.BVD aan H.TD in handen met verzoek over deze kwestie contact op te nemen met de heer [ ] van [ ] .);

- Europese Gemeenschappen (De heer   bracht een bezoek aan de heer   , hetgeen heeft bijgedragen tot verbetering van zijn positie bij   .);
- immuniteiten (H.BVD ontving afschriften van voor deze aangelegenheid van belang zijnde uitspraken van het Cour de Cassation en van het Europese Hof. Deze werden aan KJA gegeven.);
- telefoon- en af luisterzaken (De hierover ter beschikking gestelde informatie omtrent de situatie in de Belgische en Luxemburgse wetgeving aan KJA doorgegeven.);
- gemengde maatschappijen (Door   werd informatie gegeven over de oprichting van enige gemengd Belgisch-Russische N.V.'s. H.C. zal deze kwestie in studie laten nemen.).

8 oktober 1968.

Map

AURORA
=====

OCHTENDBESPREKING op woensdag 9 oktober 1968.

Aanwezig: PH.BVD - H.B. - H.C. - H.D. - P.HE - H.TD - H.KEB - H.K.

Afwezig : H.BVD

1. Begroting Binnenlandse Zaken.

Er wordt even gesproken over de punten voor de B.V.D., vermeld op de agenda van de openbare commissie-vergadering d.d. 17 oktober 1968.

2. Deutsche Kommunistische Partei.

P.HBVD vraagt of wij betreffende de oprichting van deze partij al gegevens van _____ hebben ontvangen. H.B. antwoordt ontken-
nend.

3. Situatie Midden-Oosten.

Naar aanleiding van de militaire berichtgeving, die erop duidt dat men rekening houdt met een verscherping van de situatie, vraagt P.HBVD aan H.B. en aan H.C. wat meer aandacht te schenken aan onze bronnen betreffende de Joegoslaven. Zulks in verband met het feit dat Joegoslavië als tussenstation fungeerde voor de Russische wapenzendingen naar Egypte, hetgeen na Tsjechoslowakije zou zijn beëindigd.

4. O.S.I.

De bespreking met de O.S.I. bij de Dienst, gaat vrijwel zeker op 24 oktober door. Ter voorbereiding van dit bezoek vindt op 10 oktober 1968 te 9.00 uur een gesprek plaats bij P.HBVD, waaraan H.B., H.C., H.KEB en H.TD zullen deelnemen.

5. Bezoek _____.

H.TD vertelt een en ander over het thans in gang zijnde bezoek van enige _____-medewerkers. Onder hen bevindt zich een ingenieur, die waardevolle gegevens omtrent technische aangelegenheden ter beschikking heeft gesteld.

9 oktober 1968.

map.

AURORA

OCHTENDBESPREKING op vrijdag 11 oktober 1968.

Aanwezig: PH.BVD - H.B. - H.C. - H.D. - H.E. - H.TD - H.KEB - H.K.

Afwezig : H.BVD

1. NATO.

Er wordt even gesproken over het bericht in de Volkskrant van hedenmorgen, dat een bij de NATO werkzame Turk zich heeft schuldig gemaakt aan spionage voor de SU. Betrokkene zou inmiddels naar Turkije zijn afgevoerd, om aldaar te worden berecht.

2. _____

H.BVD acht het bijzonder correct dat _____ ons een bericht met enige toelichting heeft gezonden omtrent het overlijden van de generaal _____, die zelfmoord heeft gepleegd.

3. Begroting Binnenlandse Zaken.

H.K. maakt melding van enige verwickelingen met de directie Overheidspersoneels-beleid in verband met het feit dat deze niet bijzonder diligent is geweest met het behandelen van zaken voortvloeiende uit het rapport van Herwaarden.

11 oktober 1968.

OCHTENDEBESPREKING op maandag 14 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - PH.E - H.TD - H.KEB - HK

Afwezig : ----

1. Bericht in Het Parool

H.C wijst op een bericht in Het Parool van zaterdag 12-10 over 2 in het Russisch geschreven briefjes die in een briefkaartenautomaat in een postkantoor in Amsterdam-Zuid werden aangetroffen, in welke briefjes de namen André en Marina Kostin werden genoemd. Volgens het bericht zou de BVD hierover door de ID-Amsterdam zijn geïnformeerd. H.C is hiervan nog niets bekend.

2. Spionage van NATO-medewerker

H.KEB vestigt de aandacht op 2 berichten van Buitenlandse Zaken die steunen op door de NATO S.G. uitgegeven persberichten.

3. Joop Wolff

PH.BVD bespreekt een artikelje in De Waarheid van enige dagen terug waarin Joop Wolff zich erover beklagt aan een bagagecontrole bij terugkeer uit Duitsland aan de grens bij Venlo te zijn onderworpen. Wolff heeft hierover ook een klacht ingediend bij de Ministers van Justitie en Financiën.

4. Scandinavische reis

H.BVD vertelt het e.e.a. over zijn reis.

Denemarken:

De dienst ziet zich gesteld voor een oekaze van de Minister van Justitie dat het enkele lidmaatschap van de communistische partij niet meer mag worden geregistreerd.

Zweden:

De aanbevelingen van het rapport van de Zweedse parlementaire commissie zijn door de regering nog niet gevolgd.

HTD wordt verzocht de mogelijkheid van het opzetten van een telexverbinding met de Zweedse dienst te bekijken.

Noorwegen:

Er is in Noorwegen ook een parlementaire commissie werkzaam geweest over de veiligheidsdienst. Het rapport daarover heeft H.BVD meegebracht.

OCHTENDBESPREEKING op woensdag 16 oktober 1968.

Aanwezig: PH.BVD - BV - HC - HD - HE - H.TD - K/D

Afwezig : H.BVD - H.KEB - HK

1. Bericht in het Parool. (zie Aurora van 14 oktober 1968, pnt 1)

PH.BVD deelt mede dat de echtgenoot van de vrouw die de in het Russisch geschreven briefjes vond, zich in een brief aan de Minister-President beklaagd heeft over de manier, waarop deze zaak door de Amsterdamse politie werd behandeld en over het feit dat men niet weet hoe de BVD te bereiken is. Een copie van de brief is ons "om bericht en raad" aangeboden. Bij onze Minister schijnt ook een dergelijke brief ontvangen te zijn. HC merkt op dat het onderzoek tot dusver geen uit veiligheidsoogpunt relevante gegevens opgeleverd heeft.

2. Denemarken. (zie pnt.4 van Aurora 14 oktober 1968)

HE vraagt zich af hoe Denemarken zijn NATO-verplichtingen zal kunnen nakomen wanneer het lidmaatschap van de communistische partij niet meer geregistreerd zal mogen worden. Er dreigt dan een bres geslagen te worden in het security-systeem. Wij kunnen daar de terugslag van ondervinden wanneer wij bv. een Nederlander moeten screenen die lange tijd in Denemarken gevestigd was. Belangrijke traces zullen verloren gaan in het bijzonder wanneer zelfs vroegere mutaties over partij-lidmaatschap uit de registratie verwijderd worden.

3. Telefoonaansluitingen.

Bij verhuizing van personeelsleden wordt gebruik gemaakt van onze PTT-relatie (de heer) om de aansluiting van de dienst-telefoon op het nieuwe adres te bespoedigen. H.TD acht het wenselijk het intermediair van de heer te beperken tot de werkelijk urgente gevallen. PH.BVD verzoekt H.TD de gevallen waarin de urgentie niet duidelijk is, met het betrokken afdelingshoofd te bespreken alvorens een beroep op de heer te doen. Aanvragen voor telefoonaansluiting dienen eerst langs de gewone weg te worden ingediend, waarbij dan geïnformeerd moet worden hoe lang op de aansluiting zal moeten worden gewacht. Afhankelijk van de urgentie kan vervolgens overwogen worden de heer in te schakelen dan wel gedurende de wachttijd tijdelijk een semafoon te installeren. Is het dienstbelang van een snelle aansluiting niet evident dan zal betrokkene moeten wachten tot hij aan de beurt is.

16 oktober 1968.

OCHTENDBESPREKING VAN vrijdag 18 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - HB - PHC - HD - HE - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : --

1.

_____ heden om 10.30 uur op Schiphol zal aankomen op weg naar de V.S. via Prestwick. Aangezien ons bekend werd dat de Engelsen het voornemen hebben _____ niet toe te laten, werd Justitie geïnformeerd. Men kon daar niet direct een standpunt bepalen omtrent toelating van betrokkene in Nederland. Dat zal geschieden als hij heden is gearriveerd.

2. BEVEILIGINGSVOORSCHRIFT.

Naar aanleiding van een mededeling van H.D. over een televisie-interview met minister Biesheuvel in zijn functie van voorzitter van de Commissie Heroriëntatie Overheidsvoorlichting, beveelt H.BVD aan H.D. aan het Beveiligingsvoorschrift in zijn afdeling opnieuw te laten bezien. H.E. herinnert aan de wijze van totstandkoming van het Beveiligingsvoorschrift. Indertijd werd door ons een concept opgesteld dat door de Juridische Afdeling van het Ministerie (dhr. _____ en dhr. _____) werd herschreven. H.K. wijst erop dat in de uitvoeringsvoorschriften over het veiligheidsonderzoek die O.P.Z. gaat ontwerpen op basis van art. 8 ARAR, mogelijk het Hoofdstuk Personeel uit het Beveiligingsvoorschrift zal moeten worden overgenomen. Naar zijn mening is een kritisch bezien van dit Hoofdstuk voor eventuele publicatie noodzakelijk.

3.

_____ A.s. dinsdag komt op bezoek bij de Dienst de heer _____ . H.KEB vraagt welke afdelingshoofden een gesprek met hem willen hebben.

4. NATO SPECIAL COMMITTEE.

H.KEB geeft een kort overzicht van de op 15 en 16 oktober l.l. gehouden zitting van het Special Committee. (Poging van leiding NATO staf om het Special Committee tot een soort intelligence committee te maken. -Waarschijnlijk vanwege het niet goed kennen van de terms of reference, deelde voorzitter _____ de opvatting dat dit mogelijk en noodzakelijk is - (bezwaren daartegen ingebracht door verschillende delegaties) soortgelijke pogingen in tweede instantie door de heer _____ van het Security Directorate). De afspraak werd gemaakt de eerstvolgende bijeenkomst (voorjaar 1969), die onder het voorzitterschap van H.BVD zal staan 3 dagen te doen duren en de 1e dag te benutten voor besprekingen over de positie van het Special Committee. Met behoud van de structuur daarvan wil men toch bezien of bepaalde stroomversnellingen in de berichtenverstrekking kunnen worden geconstrueerd. Er is een werkgroep gevormd die 2 onderwerpen in studie zal nemen, namelijk

- opstellen van een evaluatie van de communistische dreiging na de ontwikkeling in Tsjecho Slowakije
- vaststellen welke de security-aspecten zijn verbonden aan de ontwikkelingen van de protestbewegingen in de NATO-landen.

Voor Nederland heeft H.B. in deze werkgroep zitting.

5. DIENSTEN VAN DE WEU-landen.

In een bijeenkomst van de zeven WEU-landen is het volgende overeengekomen:

- a. In de toekomst zullen bijeenkomsten van de 7 diensten plaatsvinden zo vaak als daaraan behoefte bestaat.
- b. De dienst die meent dat een bijeenkomst gewenst is, doet daarvan mededeling aan de andere diensten; deze dienst zal dan tevens als gastheer optreden.
- c. Per land zullen naar de bijeenkomsten niet meer dan 2 deelnemers gezonden worden. Slechts één daarvan zal het woord voeren.
- d. De te bespreken onderwerpen zullen in het algemeen op het B-terrein liggen (C-onderwerpen geven moeilijkheden omdat bepaalde diensten bijv. de Italiaanse, daartoe niet competent zijn).
- e. Het ligt in de bedoeling niets over aangelegenheden direct verband houdende met de openbare orde te bespreken. De Italiaanse dienst had dit gesuggereerd. Mocht echter toch een dringende noodzaak blijken, dan zal de dienst van het land, die op dit terrein niet competent is, als tweede man van zijn delegatie kunnen introduceren een medewerker van de dienst of een instantie die wél bemoeienis met de openbare orde kwesties heeft.

De Engelse dienst was zeer ingenomen met het bereikte resultaat. H.BVD verwacht dat deze dienst na de demonstraties op 27 oktober wel eens het initiatief voor een eerste bijeenkomst in het kader van de gemaakte overeenkomst zal nemen.

6. _____

H.BVD herinnert aan het vertrek van de heer _____ als Hoofd van deze dienst eind december a.s. Hij wil namens de dienst van de heer _____ afscheid nemen op de bijeenkomst van de drie Hoofden Beneluxdiensten op 13 december a.s.

18 oktober 1968.

OCHTENDBESPREEKING op maandag 21 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.TD - H.KEB - HK

Afwezig : ----

1. Openbare Commissie-vergadering

Er wordt nog even teruggekomen op het vrijdag j.l. besprokene over de openbare Commissie-vergadering op 17-10-'68, waarvan geen melding werd gemaakt in het betreffende AURORA-verslag. Dit geschiedde door H.E n.a.v. een persbericht in de N.R.C. van 19-10 over de vergadering van de Commissie voor Binnenlandse Zaken. Volgens dit bericht heeft Minister Beernink in de vergadering gesteld dat de BVD geen leden van de CPN en van andere politieke partijen registreert. H.BVD wijst erop dat in het stenogram van de zitting geen reactie van de Minister op de vraag van de heer Franssen voorkomt. Hij verzoekt HK de persberichten in de verschillende kranten bij elkaar te garen. Hij wil t.z.t. met de Minister nog eens over deze zaak spreken, ook i.v.m. de gedane suggestie of het niet goed zou zijn eens een keer met de heer Franssen te spreken. Gereleveerd wordt ook nog het feit dat de Minister bij de beantwoording repliceerde op een vraag van de heer Schakel betreffende de registratie van buitenlandse inlichtingendiensten, welke vraag in feite door de heer Schakel niet werd gesteld. Aangenomen wordt dat de Minister op de hoogte was van het feit dat de heer Schakel hierover iets zou zeggen, maar dat toen deze vanwege tijdgebrek de vraag niet stelde, dit aan de Minister ontging.

2. Commissie Biesheuvel

H.BVD heeft een uitnodiging ontvangen om op 8-11 a.s. te 10.00 uur in een bijeenkomst van deze Commissie Heroriëntatie Overheidsvoorlichting een uiteenzetting te geven over de beveiliging van documenten. Hij overweegt ongeveer een week daarvoor een kort overzicht aan de Commissie-leden hieromtrent ter beschikking te stellen.

3. Commissie

H.BVD wijst op de verschillen van opvatting die bestaan met de hoofd-afdeling O.P.Z. over enige punten verband houdende met de uitwerking van het rapport Van Herwaarden.

- a. O.P.Z. wil op voorstel van Defensie Commissie opdragen opstellen lijst organisaties die de weerbaarheid of moreel van strijdkrachten ondermijnen; wij hebben daartegen bezwaar.
- b. O.P.Z. wil studie al of niet handhaven art. 97b eveneens aan Commissie opdragen, wij menen dat deze commissie daartoe minder geëigend is.
- c. O.P.Z. wil Commissie van Advies niet in alle gevallen door Minister laten raadplegen.

N.a.v. ons ter medeparaaf voorgelegde brieven aan de Staatssecretaris van Defensie Van Es, de Minister President en de Minister van O. en W. zijn deze punten van verschl aan de dag getreden. H.BVD zal over e.e.a. een bespreking hebben samen met HK met de heer , plv. Directeur-Generaal O.P.Z., op 29-10-'68 te 10.30 uur.

Gezien ook de samenhang van de punten 2. en 3. met het op 18-10-'68 besprokene over het Beveiligingsvoorschrift, nodigt H.BVD H.D, HK, KJA, KD en DOB uit voor een korte bespreking na AURORA.

4. Koninklijke Marechaussee

N.a.v. de klacht van Joop Wolff had H.BVD nog een kort telefoongesprek met de heer van Justitie.

Verder meent H.BVD dat als de Koninklijke Marechaussee er niet in slaagt de controle discreet te doen geschieden, deze beter achterwege kan blijven. H.E zal PH.E vragen deze kwestie nog eens met de Marechaussee op te nemen. H.BVD zou verder gaarne zien dat door PH.E wordt nagegaan of er nog iets gekomen is van plannen van de heer Fotosectie, om een apparaat te ontwerpen waarmee op eenvoudige wijze paspoorten in treinen kunnen worden gefotocopieerd.

5. Turkse inlichtingendienst

H.BVD vraagt H.B of er nog enige follow up mag worden verwacht op een B-bericht betreffende het inlichtingenofficier zijn van een medewerker van de Turkse Ambassade. H.B antwoordt bevestigend.

H.BVD voegt hier nog aan toe dat naar zijn mening wij aandacht dienen te schenken aan alle ons onbekende activiteiten van inlichtingendiensten, ook wanneer die van bevriende landen uitgaan. Overwogen moet worden, nadat hieromtrent enig inzicht is verkregen, hoe dient te worden gereageerd, b.v. formeel protesteren of op ondershandse wijze kenbaar maken, dat wij van dergelijke activiteiten op ons grondgebied niet gediend zijn.

22 oktober 1968.

OCHTENDBESPREEKING op woensdag 23 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B. - H.C. - H.D. - H.E. - H.TD - H.KEB - HK

Afwezig : ----

1. Wapenvervoer.

HC maakt melding van een telefoongesprek gisteravond gevoerd met de korpschef van politie te Weert, de heer . Deze liet weten dat in Weert een CD-wagen van de Philippijnse Ambassade was aangehouden die komende uit België zonder meer de grens was overgereden. De inzittenden van deze wagen waren een handelsattaché van de Ambassade met diplomatiek paspoort en een tweede persoon van Philippijnse nationaliteit die voorgaf burgemeester van een plaatsje bij Manilla te zijn. In de wagen werd een aantal wapens o.a. 25 machinepistolen aangetroffen die naar men verklaarde in België waren gekocht. De wapens waren door de politie in beslag genomen. De Ovj was geïnformeerd.

De heer vroeg of wij nog in de zaak geïnteresseerd waren. HC heeft hem medegedeeld dat waar er geen aanwijzingen waren dat de zaak in verband kon worden gebracht met de veiligheid van de staat dit niet het geval was.

Naar aanleiding hiervan ontspint zich een discussie. HBVD geeft daarbij als zijn mening te kennen dat wij ons in het algemeen niet te eng moeten opstellen. Hoewel hij niet gelooft dat de aanwezigheid van iemand van de dienst bij een verhoor van betrokkenen veel zou hebben opgeleverd t.a.v. de vraag of zij met hun daad een politiek oogmerk hadden, meent hij toch dat het misschien goed was geweest naar de politie toegerekend een medewerker van onze dienst naar Weert te laten gaan.

Buitenlandse Zaken zal de Ambassadeur van de Philippijnen ongetwijfeld om opheldering vragen. Betrokkenen verklaarden nog dat het wapenvervoer buiten diens medeweten plaatsvond.

2. Ongeregeldeheden in Amsterdam.

HB deelt mede dat wij vrijdag j.l. reeds op de hoogte waren van het voornemen in studentenkringen om gisteren een demonstratie n.a.v. de zitting van/politierechter inzake de bezetting van het Mexicaanse Consulaat te houden. Het is moeilijk om een prognose t.a.v. de uitvoering en effect van zulk een voorgenomen demonstratie te geven. Vanzelfsprekend was ook de ID A'dam geïnformeerd. Door is hedenmorgen via de radio medegedeeld dat morgen 24-10-68 te 15.30 uur weer een demonstratie nu gericht tegen politieoptreden gisteren vanaf de Dam zal worden gehouden. Pamfletten oproepende tot deelneming worden heden in A'dam ook in de bedrijven verspreid.

3. Defensie en commissie (zie Aurora 21-10-'68 punt 3)

HD maakt melding van de ontvangst van een brief van Marid van een lijst van organisaties en groeperingen ten aanzien waarvan het wenselijk wordt geacht dat de commissie een advies zou uitbrengen in hoeverre deze beogen de gevechtswaarde en/of het moreel van eigen en bondgenootschappelijke strijdkrachten ondermijnen.

OCHTENDBESPREKING op vrijdag 25 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B. - H.C. - DBD - H.E. - H.TD - H.KEB - HK

Afwezig : ----

1. OSI-bezoek.

HBVD vertelde het een en ander over het bezoek van col. en zijn medewerkers gisteren aan de dienst dat geslaagd mag heten. Er werd een speciaal t.b.v. de instructie van het Amerikaanse Luchtmachtpersoneel samengestelde film vertoond betreffende een aantal spionagegevallen gericht tegen Amerikaanse luchtmachtbases in Duitsland. Deze film kan ons niet ter beschikking worden gesteld.

2. Appreciatie rapporten.

De station-chief heeft HBVD medegedeeld dat hij het bijzonder op prijs stelt een appreciatie van Nederlandse zijde te ontvangen betreffende ter beschikking gestelde rapporten over de situatie in Oost-Europa.

HBVD overweegt om het CVIN te verzoeken een dergelijke appreciatie op te stellen. Dit kan dan geschieden nadat intern in de dienst een oordeel is gevormd.

3. Ongeregeligheden in Amsterdam.

Er wordt even gesproken over de ongeregeligheden die gisteren in Amsterdam plaatsvonden nadat burgemeester Samkalden de aangekondigde demonstratie had verboden.

HK vestigt de aandacht op het feit dat in de Telegraaf van 25-10-68 pag. 9 in een bericht over de voorzorgmaatregelen van de Engelse politie (i.v.m. de het a.s. week-end in Londen plaatsvindende grote anti-Vietnamdemonstratie) melding is gemaakt dat op het vaste land ter samenwerking met de politie een lijst is opgesteld van mensen die b.v. in Nederland, Frankrijk en Duitsland bekend staan om hun terroristische activiteiten.

Mogelijk wordt hier bedoeld op het resultaat van de uitwisseling van gegevens hieromtrent tussen de diensten uit de WEU-landen.

25 oktober 1968.

Mep

OCHTENDBESPREEKING op maandag 28 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - BV - H.C - H.D - H.E - H.TD - HK

Afwezig : H.KEB

1. Inwendige Veiligheid

H.BVD doet enige mededelingen over het gesprek dat hij had met Mr. Mijnlieff en Admiraal . Overeengekomen werd dat de Commissie Inwendige Veiligheid zal worden geactiveerd. In eerste instantie wordt een bijeenkomst van een klein comité uit de Commissie belegd. Daarin zal naar voren worden gebracht dat de opzet is voor de civiele sector van de sleutelpuntenlijst af te komen en alleen aandacht te besteden aan de energie en de communicatie. H.BVD gaf nadere toelichting aan zijn gesprekspartners t.a.v. onze inschatting over het sabotagegevaar. Admiraal gaat een nieuw basisplan voor de inwendige veiligheid opstellen.

2. Zelfmoorden in Duitsland. Spionage t.a.v. de NATO.

HK maakt melding van een gesprek dat hij vrijdagavond 25.10.68 met de heer van de Volkskrant had. Deze deelde mede dat hij van iemand wiens identiteit hij geheim moest houden had vernomen, dat de Nederlandse veiligheidsdiensten zich ook met deze gevallen bezighouden. Met name zouden zij o.a. nagaan welke contacten de Turkse NATO functionaris met Nederlanders onderhield en zou vastgesteld worden welke stukken als "besmet" dienen te worden aangemerkt. De heer vroeg welk commentaar hierop kon worden gegeven. Hiërop is geantwoord: geen commentaar. In de Volkskrant van 26 oktober verscheen een berichtje over e.e.a. HK heeft de indruk dat de Volkskrant na de nogal opvallende publicatie van De Telegraaf over e.e.a. op 25 oktober, ook een duit in het zakje wilde doen.

3. NTS-uitzending.

Tijdens de vergadering werd H.BVD opgebeld door Drs. van de afdeling Perszaken van Buitenlandse Zaken, die mededeling deed van een verzoek van Drs. aan Buitenlandse Zaken om iemand van Buitenlandse Zaken t.b.v. het Inburgeren-programma te mogen interviewen. H.BVD lichtte hem in over onze relatie tot het program.

29 oktober 1968.

Map.

AURORA

OCHTENDBESPREKING op woensdag 30 oktober 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - HK

Afwezig : H.TD

1. C.V.I.N.

Het werkpatroon van het CVIN begint weer enigszins normaal te worden. Maandag j.l. was er een bijeenkomst. Daarop is o.m. besloten dat wel wordt voortgegaan met het maken van situatierapporten in de geest van de vroegere ISAM's.

2. Gesprek met O.P.Z.

H.BVD vertelt het e.e.a. over het gesprek dat HK en hij hadden met Mrs.   en   over art. 97b en de Defensie-wens om de Commissie   een lijst van organisaties, die beogen de gevechtswaarde van de strijdkrachten enz. te ondermijnen, op te stellen. H.BVD heeft de heer   , secretaris van de Commissie   (i.o.) gevraagd om i.v.m. de politieke implicaties die het werk van deze commissie kan hebben zich geregeld met HK te verstaan.

3. Afdelingsoverzichten

Maandag 4 november houdt H.B het overzicht van zijn afdeling en H.C woensdag 6 november..

31 oktober 1968.

OCHTENDBESPREKING op vrijdag 1 november 1968.

Aanwezig: PH.BVD - HB - HC - HD - HE - HKEB - HTD - K/D

Afwezig : HBVD - HK.

1. Opvallend gedrag ambtenaar van Algemene Zaken.

2.   .
HTD doet enige mededelingen betreffende zijn bezoek aan
op 30 oktober j.l. waarbij van gedachte werd gewisseld over de
verbindingen. Verwezen wordt naar het verslag van dit bezoek.

1 november 1968.

OCHTENDBESPREKING op maandag 4 november 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - HB - HC - HD - P.HE - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : --

1. AUDIO COUNTER-SURVEILLANCE

H.BVD deelt mede dat er voornemens bestaan om het bureau van de Minister-President naar het Binnenhof te verplaatsen. Hij verzoekt HD in samenwerking met TD en CTO deze zaak te bekijken om na te gaan, op welke wijze de veiligheid van de vertrekken kan worden gewaarborgd. Nadere informatie over de stand van de werkzaamheden voor het gereedmaken van de vertrekken, kunnen worden verkregen bij mr. .

2. GESPREK MET DE MINISTER

H.BVD vertelt het een en ander over het gesprek dat hij met de Minister en de Secretaris-Generaal op donderdag 31 oktober had. Verwezen wordt naar de hierover door H.BVD gemaakte notitie.

3. AFDELINGSOVERZICHT B

HB houdt hierna het gebruikelijke afdelingsoverzicht, waarbij in het bijzonder aandacht geschonken wordt aan contacten vanuit de DDR naar Nederland.

5 november 1968.

OGHTENDBESPREKING op woensdag 6 november 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - DBD - H.E - H.TD - H.KEB - HK
Afwezig : ----

1. Bezoek van

H.BVD kondigt aan dat de Director Counter-Intelligence and Security van , de heer , op 20 en 21 november a.s. een bezoek aan de Dienst zal brengen. Het programma zal bevatten gesprekken over interne security, counter-intelligence (politieke activiteiten voorzover voor de bezoeker van waarde). H.BVD verzoekt de afdelingshoofden die speciale onderwerpen aan de orde willen stellen, deze maandag voor te brengen opdat de heer hieromtrent vooraf kan worden geïnformeerd.

2. Security Europese Gemeenschappen

H.BVD had telefonisch contact met de heer . Daaruit kreeg hij de indruk dat deze zich met toewijding op zijn nieuwe taak toelegt. Zo is hij o.m. in Keulen op bezoek geweest. Daarbij is de vraag van het tot stand brengen van een telexverbinding tussen en het Security Bureau van de heer aan de orde geweest.

3. Bezoek Drs. Tilanus

H.B^{VD} deelt mede dat Drs. Tilanus, fractievoorzitter van de CHU, nieuw benoemd lid van de Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (in de plaats van de heer Mellema), woensdag 13-11 te 10.00 uur voor een oriënterend gesprek een bezoek aan de Dienst zal brengen. Hij verzoekt HK bij dit gesprek aanwezig te zijn.

7 november 1968.

OCHTENDBESPREKING op vrijdag 8 november 1968.

Aanwezig : H.BVD - HB - HC - HD - HE - H.TD - H.KEB - HK
Afwezig : PH.BVD

1. CVIN-bijeenkomst - Relatie tot buitenlandse diensten

Op de laatst gehouden CVIN-bijeenkomst heeft Admiraal - na terugkomst van een bezoek aan München - medegedeeld dat in de toekomst af en toe bijeenkomsten met vertegenwoordigers van zullen worden gehouden, om te spreken over de beoordelingen aan Nederlandse en Duitse zijde gemaakt over de algemene politieke situatie. Er wordt gesproken over de discussie die naar aanleiding van deze mededeling in het CVIN ontstond. Pas vrij laat kwam H.BID met een aantal bezwaren die H.BVD op voorzichtige wijze ondersteunde. Aan de orde komt nog de bekwame wijze waarop de -vertegenwoordiger zijn functie verricht, hetgeen de onvoldoende coördinatie tussen de inlichtingen- en veiligheidsdiensten aan het licht kan brengen.

2. Bezoek van en van

H.B. ontving gisteren mededeling van de vertegenwoordiger dat 2 China-specialisten van zijn dienst volgende week op bezoek komen. H.BVD beveelt aan er nogmaals op te wijzen dat bezoeken bij H.KEB moeten worden aangekondigd. H.KEB releveert dat volgende week ook een China-specialist van op bezoek zal komen.

8 november 1968.

OGHTENDBESPREEKING op maandag 11 november 1968.

Aanwezig : H.BVD - PH.BVD - HB - HC - HD - HE - H.TD - H.KEB - K/D
Afwezig : HK

1. N.T.S.

H.BVD doet enige mededelingen over de op 8 november gemaakte opnamen. Een en ander bleek nogal tijdrovend; vandaag worden nog enige opnamen gemaakt. De heren Toxopeus en Moerkerk zijn reeds geïnterviewd. Van Mierlo en Goedhart hebben zich teruggetrokken. H.BVD verwacht veel belangstelling voor de uitzending. De V.P.R.O. en de journalist (Volkskrant) hebben bij ons naar het programma geïnformeerd; in overleg met drs. worden slechts spaarzaam inlichtingen verstrekt. Van het interview met H.BVD wordt een extra-copie voor het N.T.S.-archief vervaardigd.

2. Commissie Biesheuvel.

H.BVD (die vergezeld werd door H.D.) gaf op 8 november jl. in een bijeenkomst van de Commissie Heroriëntatie Overheidsvoorlichting een uiteenzetting betreffende de beveiliging van overheidsgeheimen. De commissieleden beschikten over een door ons verstrekt overzicht en de eerste twee hoofdstukken van het Beveiligingsvoorschrift-II 1961. Er waren vrij veel vragen. Vooral prof.dr. en dr. (Parool) stelden zich nogal kritisch op. Het belang van de beveiliging werd onderstreept door jhr.mr. en de heer (V.R.O.). De Commissie wil trachten vast te stellen welk percentage van de overheidsdocumenten gerubriceerd wordt. Er zijn ook bezwaren tegen de rubricering "Dienstgeheim". H.BVD is niet ontevreden over de ontmoeting met deze commissie. Wij kunnen in een later stadium nog wel enige vragen verwachten.

3. Bezoek van _____ en _____ (zie Aurora van 8.11.1968 pt.2)

Naar aanleiding van gerezen moeilijkheden bij het opstellen van een programma merkt H.BVD op dat de bezoekers welkom zijn op de tijden die ons conveniëren. Van ons kan niet verwacht worden dat wij ons aan hun tijdschema aanpassen. H.KEB zal nagaan of er nog een bespreking kan worden gearrangeerd.

4. Bezoek Nederl. Ambassadeur in Praag.

Naar aanleiding van het a.s. bezoek van de heer Jongejans aan Nederland zal P.HC bij Buitenlandse Zaken bekend stellen dat de BVD zich aanbevolen houdt voor een uiteenzetting over de situatie in Tsjecho-Slowakije.

5. _____

PH.BVD doet enige mededelingen over zijn bezoek aan Luxemburg. Verslag volgt.

6. Bezoekers.

13 november ('s morgens) : drs. Tilanus (H.BVD en HK)
13 november, 14.30 uur : admiraal (H.BVD en HB)
14 november, 10.00 uur : de heren . . . en . . . : van Buiten-
landse Zaken (H.BVD, K.JA voor Benelux,
C voor visa en D voor reizen rijksambte-
naren).

11 november 1968.

OCHTENDBESPREKING op woensdag 13 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - HB - H.C - DBI - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. Bezoek aan

H.C vertelt het e.e.a. over het bezoek dat hij 11 november aan bracht. N.a.v. het geval wordt in de Bondsrepubliek op hoog niveau overleg gepleegd omtrent een verbetering van de samenwerking tussen de verschillende diensten BfV, LfV's en MAD op het terrein van de contra-spionage.

2. Afschaffing visumplicht

H.BVD is van mening dat bij voorstellen van communistische landen om wederzijds tot afschaffing van de visumplicht over te gaan, niet uit het oog mag worden verloren dat in deze landen niet iedere burger zonder meer een paspoort kan krijgen en dat soms ook nog een extra vergunning nodig is om het land uit te reizen. Hij vraagt zich af of het niet goed zou zijn, gesteld dat wij daarover gegevens hebben of kunnen krijgen, een overzicht van de situatie in elk communistisch land op te stellen en dit aan Buitenlandse Zaken ter kennis te brengen. Uit de vergadering wordt erop gewezen dat KJA in het Benelux-comité deze zaken behandelt.

3. Begroting Binnenlandse Zaken - art. 97b - Commissie - Ombudsman

H.BVD vertelt het e.e.a. over de zitting van de Tweede Kamer van 12 november, waarin de begroting werd behandeld. H.BVD en HK waren aanwezig. Wat de BVD aangaat werden opmerkingen gemaakt door de heren Wiebenga, Toxopeus en Franssen en mej. Goudsmit over o.m. het veiligheidsonderzoek, publicatie van het KB, art. 97b ARAR en de bevoegdheden van de Commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten.

De Kamerzitting geeft H.BVD aanleiding tot de volgende opmerkingen:

a. art. 97b:

Overheids Personeelszaken van het Departement vertoont niet veel neiging om de studie omtrent art. 97b echt aan te pakken; men heeft de kwestie in de Commissie geduwd.

KJA heeft een notitie over art. 97b opgesteld, die aan OPZ zal worden gestuurd met de bedoeling om de zaak in beweging te houden. In deze notitie wordt gepleit voor handhaving van art. 97b.

b. Purge-procedure

H.BVD kan zich situaties voorstellen, dat men ^{niet} over wil gaan tot bijvoorbeeld ontslag van een ambtenaar die lid is van de CPN, maar dat het wel ongewenst is dat deze een bepaalde kwetsbare functie blijft vervullen. Hij vraagt zich af of dit zonder meer mogelijk is. Voor zulk soort gevallen zou een purge-procedure, zoals in het -rapport vermeld, mogelijk een oplossing kunnen bieden.

c. De Commissie-

Wij zullen zoveel als dat mogelijk is moeten trachten om het werk van de Commissie- te bespoedigen.

Aan deze opmerkingen ligt het volgende ten grondslag:

H.BVD is van mening dat wij door de trage voortgang van de behandeling van zaken van art. 97b en de uitwerking van het rapport-Van Herwaarden en door de positie die terzake wordt ingenomen door de P.v.d.A., D'66 en de PSP

steeds moeilijker komen te zitten. Uiteindelijk komt dit alles op het hoofd van de BVD neer. Dit geldt ook voor het vraagstuk van de Ombudsman (de vraag o.m. of die bemoeienis zal krijgen met veiligheidsaangelegenheden dan wel of dit aan de Commissie Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten moet blijven toebe- deeld).

H.BVD meent dat wij ons actief met deze zaken moeten bezighouden en dat wij moeten proberen tot situaties te komen waarin van een co-productie van de BVD met Overheids Personeelszaken c.q. de afdeling Grondwetzaken kan worden ge- sproken.

H.D en KJA zullen terzake in samenwerking met HK diligent moeten zijn.

13-11-1968.

OGHTENDBESPREKING op vrijdag 15 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. Security Committee

H.D en DOB namen deel aan een bespreking van het Security Committee van de NAVO in Brussel. Hierover vertelt H.E het volgende:

a. geval

Volgens mededelingen van de heer is in 1959 toen hij werkzaam was op de Turkse ambassade in Rome door de Joegoslaven aangeworven. Hij is toen begonnen met het verstrekken van documenten, is hiermee voortgegaan toen hij in 1964 werd geplaatst bij de Turkse delegatie bij de Navo en toen hij in september 1966 als financial controller bij de Navo werd aangesteld. In 1964 werd hij eveneens aangelopen door de Roemenen, aan wie hij eveneens gegevens heeft verstrekt. Volgens de heer heeft de documentencontrole bij de Navo belangrijk bijgedragen tot de ontdekking van het geval. Als vaststaand kan worden aangenomen dat de door verstrekte gegevens ook bij de Russen zijn terechtgekomen.

b. Navo-Beveiligingsvoorschrift

De discussie over dit voorschrift CM 55-15 in verband met de herziening daarvan werd voortgezet. De vertegenwoordiger van het Military Committee bracht bezwaren in tegen voorgestelde verzwaringen van de beveiliging. Hierop wordt nader teruggekomen.

2. Cursussen Volkshogeschool

In verband met de deelneming van BVD-personeel aan deze cursussen vestigt HE de aandacht op een enigszins discriminerende opmerking t.a.v. de Dienst gemaakt door de Directeur van de Volkshogeschool in Valkenburg. De vraag komt naar voren hoe het staat met de briefing van BVD-medewerkers die aan dergelijke cursussen deelnemen. PH.BVD zal deze kwestie met H.PZ opnemen.

3. Communisten en geheimhouding

H.E vestigt de aandacht op het dagrapport van de afd. B, nr. 9 van 13-11-1968, waarin een opmerking van Hoekstra over deze kwestie is vastgelegd. Gereleveerd wordt dat wij indertijd, toen de kwestie van toelating van communisten tot de commissies voor Buitenlandse Zaken en Defensie aan de orde was, de Regering en het Parlement in de persoon van Drs. Schmelzer hebben geattendeerd op deze situatie.

H.B is door H.BVD verzocht dit punt aan de orde te brengen wanneer binnenkort Minister Beernink een bezoek aan de Dienst brengt.

4. Achter het Nieuws - paspoortenzwendel en mensensmokkel

Ter sprake komt de t.v.-uitzending van "Achter het Nieuws" van 14 november 1968, waarin o.m. de bekende werd geïnterviewd. H.E vraagt zich af of deze figuur in verband kan worden gebracht met de paspoortendiefstal in Dordrecht. De gedachte hierover kwam op bij de heer van XIII. HK heeft bij de RVD het bandje van de uitzending laten opvragen. Over de mensensmokkel en paspoortenzwendel had PH.C eerder contact met Mr. van Justitie.

OCHTENDBESPREKING op maandag 18 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. Bezoek aan

SBP/ brengt donderdag 21 november zijn gebruikelijke bezoek aan H.B vestigt hierop de aandacht voor het geval de afdelingshoofden bepaalde zaken aan hem willen meegeven.

2. Motie-Wiebenga

H.B wijst op een artikel in De Waarheid van 14 november, waarin commentaar wordt gegeven op de intrekking van de motie-Wiebenga betreffende de PSP in de Kamerzitting van 12 november 1968. (HK verzocht de afdeling Voorlichting dit artikel onder de aandacht van de Minister en de Secretaris-Generaal te brengen).

3. Contact met Philips

HE kreeg onlangs bezoek van de heer i.v.m. de sollicitatie van een E IX-medewerker bij de beveiligingsgroep van Philips. De heer sprak daarbij de verwachting uit, dat de drang van BVD-zijde om tot vermindering van het aantal antecedentenonderzoeken te komen na de gebeurtenissen in Tsjechoslowakije wel minder zou worden. H.B voerde eveneens een gesprek met de heer H.E en H.B hebben te kennen gegeven dat voor de door de heer uitgesproken verwachting, geen grond aanwezig is.

4. Bedrijfsarts

Voor het afscheid van dokter voerde H.BVD een gesprek met de nieuwe bedrijfsarts dokter . Deze is na een periode bij de Spoorwegen ter oriëntatie pas sinds kort als bedrijfsarts bij de RGD werkzaam. Gezien het feit dat hij ook nog bij enige andere diensten als bedrijfsarts optreedt, zal hij minder tijd voor de BVD ter beschikking hebben dan zijn voorganger.

5. Bezoek van de heer Jongejans

De ambassadeur in Praag, de heer Jongejans, komt maandag 25 november 1968 bij de Dienst een inleiding houden over zijn ervaringen in Tsjechoslowakije. PH.C stelt een lijst op van medewerkers die voor deze inleiding worden uitgenodigd.

6. NTS - BVD - programma "Inburgeren"

Zaterdag 16 november zijn in ons gebouw filmopnamen gemaakt van enig materiaal dat in de uitzending wordt vertoond. Er wordt even gesproken over de heer H.J. Moerkerk van D'66, die in de uitzending een oordeel over de BVD geeft. H.BVD deelt mede dat de medewerking van het personeel wordt gevraagd voor een enquête betreffende de t.v.-uitzending.

7. Inluisteren radio-uitzendingen

OCHTENDBESPREKING op woensdag 20 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - K/D

Afwezig : HK

1. Rede Minister Marcelin

H.B vestigt de aandacht op een rede van de Franse Minister van Binnenlandse Zaken Marcelin, uitgesproken op 14 november jl. De rede bevat o.a. passages over buitenlandse invloeden bij de studentenonlusten. H.KEB zal via onze Franse relaties de volledige tekst opvragen.

2. Ir. _____

H.D vernam van Economische Zaken dat Ir. _____ van "De Schelde" waarschijnlijk zal worden aangewezen om zitting te nemen in een op te richten NATO Industrial Advisory Group. Dit zal meebrengen dat voor Ir. _____ een NATO clearance zal moeten worden afgegeven. In dit verband wordt van gedachten gewisseld over de betekenis van de vele Oost-contacten van betrokkene. H.BVD meent dat aan Ir. _____ geen clearance geweigerd dient te worden. Wij zullen eerst intern nagaan wat wij van hem weten, daarna zullen wij de Minister of de Secretaris-Generaal van Economische Zaken inlichten. Er dient ook met Ir. _____ gesproken te worden, deze moet erop attent gemaakt worden dat hij betrokken wordt bij een geheime sector en in verband met zijn zakelijke belangen nu onder pressie kan worden gezet. Het risico dat er met Ir. _____ reeds wat aan de hand is, nemen we op de koop toe.

3. N.T.S.-uitzending

H.BVD en HK zagen gisteravond in Bussum het resultaat van de opnamen zoals deze op 20 november 1968 zullen worden uitgezonden. Er is wel veel geknipt, maar H.BVD acht het als geheel redelijk uitgevallen. Twee verrassingen waren: een onzuivere grafiek ter vergelijking van de uitgaven van de BVD (sterke stijging) en die van de BID (geringe stijging) vervaardigd aan de hand van de begrotingscijfers, en een aanhaling uit het pas verschenen boek van Dr.Vondeling "dat de BVD wel kan worden ingekrompen".

4. _____

H.BVD deelt mede van Buitenlandse Zaken te hebben vernomen dat de heer _____ onderscheiden is met de Officiersorde van Oranje Nassau, dit als standaard-onderscheiding omdat hij meer dan twee jaar op de diplomatieke lijst heeft gestaan. Aan zijn voorganger, de heer _____, is indertijd een onderscheiding onthouden omdat de Fransen onze assistent militair attaché geen Franse onderscheiding wilden verlenen. H.BVD zal de heer _____ namens de Dienst gelukwensen.

5. Suriname

H.BVD deelt mede dat het verzoek aan ons om enige Surinamers op te leiden voor de bewakingsdienst van premier Pengel is ingetrokken omdat, zoals hem werd medegedeeld "de Surinaamse regering anders heeft beslist".

6. Vragen lid der Tweede Kamer, de heer Vonhoff (VVD)

H.BVD deelt mede, dat de heer Vonhoff op 12 november jl. vragen aan de Regering heeft gesteld over het noteren van visa door de Koninklijke Marechaussee aan de grens. De Minister van Justitie zal antwoorden mede namens de Minister van Defensie.

K/D nam deel aan een bespreking ter opstelling van een concept-antwoord bij Mr. (Justitie), voor Defensie was Mr. , voor de Koninklijke Marechaussee Maj. aanwezig.

20-11-1968.

OCHTENDBESPREKING op vrijdag 22 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. Nato-werkgroep

H.B zal van 27 t/m 30 november deelnemen aan een bespreking van de Nato-werkgroep betreffende Tsjechoslowakije en het jongerenprobleem. Hij releveert een van deze zijde ontvangen bijdrage, waarin melding wordt gemaakt van instructies op wapengebied van jongeren die de afgelopen zomer in Cuba aan kampen deelnamen.

2. NES-uitzending "Inburgeren"

H.BVD vindt dat de uitzending goed geslaagd mag heten. Het zal moeilijk zijn om vast te stellen wat de uitwerking ten aanzien van de image van de Dienst is. Door toedoen van HK was het mogelijk de uitzending het gezicht te geven die deze uiteindelijk kreeg en om te voorkomen dat teveel aandacht zou worden geschonken aan het antecedentenonderzoek en onze bemoeienis met extremistische stromingen. Een positieve beoordeling kreeg H.BVD te horen van de Secretaris-Generaal Dr. , van de HCvP Den Haag, van Dr. en van Mr. Toxopeus, aan wie dank werd gezegd voor zijn positieve bijdrage aan het program. Laatstgenoemde deelde mede dat een groepje Kamerleden de uitzending in het Kamergebouw had gevolgd en dat daar het oordeel goed was. Ook Drs. van Voorlichting van Binnenlandse Zaken vond de uitzending geslaagd. De persreacties beperken zich, voorzover wij tot nu vaststelden, tot enige opmerkingen in de televisie-rubrieken. Deze zijn in het algemeen weinig positief ten aanzien van de t.v.. In dit kader dienen ook de reacties over het BVD-program te worden gezien. Duidelijk negatief was de kritiek van de t.v.-medewerker van Het Vrije Volk; positief die van de NRC. Over de uitzending werd nog een nagesprek gevoerd met de medewerkers die H.BVD om hun oordeel had verzocht i.v.m. de vragen van de interviewer Drs. Daarbij waren ook enige leden van de Werkgroep Image aanwezig. HK zal de tekst van de uitzending ter beschikking van de afdelingshoofden stellen, mede opdat de buitendienst-ambtenaren daarvan kunnen kennisnemen en gebruik maken. Het ligt in de bedoeling een copie van de film van het Inburgeren-program te verkrijgen.

3. Nato-alarmering

Gesproken wordt over een uit Warschau afkomstig bericht betreffende een mogelijke actie van de Sowjet-Unie tegen Roemenië. Dit bericht gaf aanleiding tot een alarmering in binnen- en buitenland tot op het hoogste Nato-niveau. Kader is vastgesteld dat het bericht als een provocatie dient te worden gezien.

4. Agenda H.BVD

- 26 nov. 1968 bezoek aan Mr. van Buitenlandse Zaken te 11.45 uur, gevolgd door een gesprek met de S.G. Buitenlandse Zaken, Kroschiff.
- 27 nov. 1968 bezoek van H.BVD te 10.15 uur. H.C zal zorgdragen dat CBO bij dit gesprek aanwezig zal zijn.
- 28 nov. 1968 PG-vergadering te 10.00 uur. De afdelingen B en C worden om de gebruikelijke bijdragen verzocht.
Om 11.00 uur voortzetting behandeling begroting Binnenlandse

Zaken in Tweede Kamer. Repliek Kamerleden en antwoord in tweede instantie van de Minister.
(Inmiddels werd bericht ontvangen, dat de begrotingsbehandeling tot nader order is uitgesteld. In aanmerking komen nu de tweede week van december, anders januari - de Kamer gaat 20 december met reces).

- 5.
6. Bezoek van
De gesprekken met de heer _____ worden heden voortgezet. Eerst over het sub 3. vermelde. Vervolgens over vragen betreffende de interne security van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten.
7. Lezing ambassadeur in Praag
Maandag 25 november te 14.30 uur houdt de heer Jongejans een lezing voor medewerkers van de Dienst die daarvoor door PH.C werden uitgenodigd.

Rectificatie

Het in Aurora dd. 20-11-1968 onder punt 2 vermelde, dient als volgt te worden gelezen:

Ir.

H.D vernam van Economische Zaken dat Ir. _____ van De Schelde waarschijnlijk zal worden aangewezen om zitting te nemen in een Nato Industrial Advisory Group. Dit zal meebrengen dat voor Ir. _____ een Nato clearance moet worden afgegeven. Van gedachten wordt gewisseld over de betekenis die aan de vele Oost-contacten van betrokkene moet worden toegekend. Wij zullen eerst intern nagaan wat wij omtrent Ir. _____ weten. De Minister of de Secretaris-Generaal van Economische Zaken zullen daaromtrent worden ingelicht. Als de wenselijkheid naar voren komt om met Ir. _____ een debriefingsgesprek te voeren, zal dit eerst geschieden nadat hierover met de Minister of de Secretaris-Generaal van Economische Zaken is gesproken. Daarbij zal er de aandacht op dienen te worden gevestigd dat Ir. _____, gezien zijn Oost-contacten, wanneer hij in een geheime sector wordt ingeschakeld, mogelijk blootgesteld kan worden aan pressie.

22 november 1968.

*M.A.P.*OCHTENDBESPREEKING op maandag 25 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - PH.E - H.KEB - HTD - HK

Afwezig : -----

1. Bezoek aan

SBP/ gaat morgen naar voor zijn gebruikelijke bezoek. Afdelingshoofden die dit wensen kunnen het een en ander aan hem meegeven.

2. Bezoek van

Het bezoek van de heer acht H.BVD geslaagd. De bedoeling van de heer was het geschokte vertrouwen in zijn Dienst na de Philby - Blake affaires te herstellen.

Het gesprek over de interne security kon door tijdgebrek niet volledig uit de verf komen.

H.BVD heeft de indruk dat de heer nog niet volledig inziet, dat voor een veiligheidsdienst relaties met andere veiligheidsdiensten van grotere waarde zijn dan contact met inlichtingendiensten, vooral wanneer die, zoals , geen studierapporten over onderwerpen van belang meer produceren.

3. Relatie met Japanse dienst (zie ook Aurora 2-9-1968)

H.BVD brengt in herinnering dat op een brief geruime tijd terug ontvangen van de Japanse contra-subversie dienst, met verzoek om een relatie met ons te mogen aangaan, niet werd gereageerd.

Hem is duidelijk geworden, dat prestige-overwegingen bij dit verzoek een belangrijke rol spelen. Aangezien Buitenlandse Zaken meent dat het goed is dat wij een dergelijke relatie aangaan, wil H.BVD dit nu ernstig in overweging nemen. Hierbij zijn ook van invloed informaties die hij j.l. zaterdag kreeg in een gesprek met de heer Gerbrands, die enige tijd in Japan heeft vertoefd.

H.BVD wil de kwestie bij zijn bezoek aan Mr.Schiff op 26 november 1968 ter sprake brengen.

4. Bijeenkomst CVIN (zie ook Aurora 22-11-1968, punt 3).

In een buitengewone CVIN-bijeenkomst op vrijdag 22 november jl. werd uitvoerig gesproken over de Nato-alarmering naar aanleiding van het bericht uit Warschau.

a. De inhoud van het bericht bleek op hoog niveau in de V.S. en het Verenigd Koninkrijk als zeer onwaarschijnlijk te zijn gekwalificeerd, daarna kwamen echter berichten dat uit andere bronnen gegevens waren verkregen die een mogelijk optreden ten aanzien van Roemenië toch niet geheel en al uitsloten.

b. De procedure bij de berichtgeving blijkt niet sluitend te zijn geweest. Via twee kanalen is het bericht in Nederland aangekomen, t.w.: Militaire Attaché - MID en Ambassadeur - Buitenlandse Zaken - VCS. VCS pleegden geen overleg met MID over evaluatie en verspreiden het bericht Nato-wide. De MID, die geen hoge evaluatie aan het bericht toekende, verspreidde dit in- en extern zeer beperkt.

Woensdag 27 november a.s. vindt wederom een CVIN-bespreking plaats, waarbij o.m. wordt nagegaan of de procedure van het verspreiden van dergelijke berichten verbeterd kan worden. Men wil voorkomen dat deze ongeëvalueerd een zo grote spreiding als in het onderhavige geval krijgen, met onvoorziene en ongewenste effecten.

25-11-1968.

OGHTENDBESPREEKING op woensdag 27 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - BV - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD

Afwezig : -----

1. Gesprek met Secretaris-Generaal Buitenlandse Zaken

H.BVD gaf een uiteenzetting van onze relaties met bevriende buitenlandse diensten en gaf een beeld van de activiteiten van de diensten die wij als tegenstander ontmoeten.

Mr.Schiff betuigde instemming met de voorzichtige positie die wij innemen ten aanzien van en ten aanzien van de Indonesische en de Zuid-Afrikaanse dienst, hoewel hij vindt dat wij met uitzondering van - om bijzondere redenen - ons niet te voorzichtig hoeven op te stellen.

Hij meende dat een relatie met de Indonesische dienst S.U.A.D.-I gerechtvaardigd zou zijn.

Wat de Japanse dienst aangaat, beval hij aan enig materieel uit de B-sector via onze ambassadeur in Tokio ter beschikking te stellen en vervolgens met de heer , die half december met verlof naar Nederland komt, te bespreken of en op welke wijze deze relatie verder moet worden onderhouden.

In het algemeen vindt hij het wenselijk dat contacten van de BVD rechtstreeks met buitenlandse diensten worden onderhouden, zonder tussenkomst van ambassades. De opinie van Mr.Schiff is dat ambassadeurs en diplomaten zich van intelligence werk moeten onderhouden.

H.BVD kreeg het verzoek periodiek contact met Mr.Schiff te willen onderhouden. Deze behoeft daarbij niet van alles in kennis te worden gesteld; typische operationele aangelegenheden kunnen met Mr. worden besproken.

2. Commissie Inwendige Veiligheid

H.BVD en H.D namen gisteren deel aan een gesprek van de kerngroep uit deze commissie. Aan de orde kwam het werkstuk van de afdeling B, waarin een appreciatie van de binnenlandse tegenstander werd gegeven. In de bijeenkomst werd naar voren gebracht dat een ont koppeling van de drie B's - Bewaking, Beveiliging en Bescherming - wenselijk is. De opinies van de vergadering worden vastgelegd in een rapport dat in bespreking wordt gebracht in de volledige Commissie Inwendige Veiligheid. Verwezen wordt naar de notulen die van de bespreking worden gemaakt.

27-11-1968.

=====

mb

OCHTENDBESPREEKING op vrijdag 29 november 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - BV - PH.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. Enquête Inburgeren

Er wordt gesproken over de voorlopige uitslag van de enquête in de Dienst over de t.v.-uitzending.

HK geeft een samenvattend beeld van de reacties in de pers. Hij deelt mede dat wij enig inzicht in de uitwerking van de uitzending buiten de Dienst hopen te krijgen met medewerking van de RPD, die intern ook een enquête hield en aan de hand van een aantal enquête-formulieren, ingevuld door deelnemers aan de NIVE-public relationscursus, waaraan ook HK deelneemt.

De Dienst-enquête zal nog nader worden uitgewerkt.

2. Geval- (zie ook Aurora. 15-11-1968)

H.BVD bespreekt het schade-oordeel dat vanwege de Nato omtrent de spionage-activiteiten van deze Turkse Nato-functionaris is opgemaakt. Het is duidelijk dat ernstige schade is toegebracht aan de belangen van het Nato-bondgenootschap, vooral doordat informatie werd weggegeven over de politieke kanten daarvan en de verhoudingen tussen de partners. H.BVD hoopt dat men ertoe zal overgaan bekend te maken welke schade is aangericht. Men zou daardoor de Russen de wind uit de zeilen kunnen nemen bij hun pogingen om ook in politiek opzicht van de verkregen gegevens gebruik te maken.

3. PG-vergadering

Naar aanleiding van enige mededelingen van H.BVD over de gevallen en ontspon zich in de PG-vergadering, die H.BVD 28 november jl. bijwoonde, een discussie over de situatie in Oost-Europa, in het bijzonder ten aanzien van Roemenië en Joegoslavië. Hierbij kwam de vraag naar voren, in welke mate moet worden aangenomen dat de Russen omtrent de geheimen van het Westen zijn geïnformeerd. H.BVD kon hiervan geen rooskleurig beeld geven.

Ter sprake kwam nog even de Nato alarmering na de Warschau-melding en het probleem van de desinformatie. H.BVD wees erop dat desinformatie ook kan worden gebruikt om af te tasten hoe het Westen op bepaalde zaken reageert, waarmee de Sowjet-Unie waardevolle gegevens kan verkrijgen voor zijn beleid.

Terloops heeft H.BVD de Secretaris-Generaal van Justitie, Mr.Mulder, herinnerd aan het stuk van KJA over de spionage-wetgeving.

4. CVIN

De bespreking van het CVIN op 27 november jl. was voornamelijk gewijd aan Roemenië, Joegoslavië en Albanië. Aandacht is gewijd aan de vraag welke betekenis moet worden gehecht aan de Brezjnev-doctrine inhoudende het poneren van het recht van de Sowjet-Unie om in te grijpen in socialistische staten. SBP is gevraagd daaraan een studie te wijden in samenhang met de door Kosygin gemaakte opmerking dat dit recht geldt voor alle socialistische staten en dat Joegoslavië en Albanië daaronder zouden zijn begrepen.

H.BVD meent dat wij de toekomstige ontwikkelingen nauwlettend zullen moeten volgen en schenkt enige aandacht aan de betekenis van een eventueel militair aanvallen van Joegoslavië door de Sowjet-Unie voor de positie van de Nato in de Middellandse Zee.

5. Relatie met BID

H.BVD ontving 27 november jl, bezoek van H.BID, Dr. . Naast enige praktische punten bracht deze de wens naar voren de samenwerking met de BVD te verbeteren en te intensiveren. H.BVD heeft zich hiertegenover gereserveerd-instemmend opgesteld.

6. Commissie Heroriëntatie Overheidsvoorlichting (zie ook Aurora dd. 11-11-1968)

De secretaris van deze commissie, Drs. , zond een brief aan alle Secretarissen-Generaal, waarin o.m. verzocht wordt specimina van gerubriceerde stukken in de vier rubriceringsgraden beschikbaar te stellen. H.BVD had hierover contact met de Secretaris-Generaal Dr. . Deze werd een notitie over het optreden van H.BVD in de commissie op 8 november 1968 en een aanbeveling hoe terzake van het verzoek van de commissie te handelen toegezonden. Dr. zal de aangelegenheid ter sprake brengen in een bijeenkomst van de Secretarissen-Generaal op 4 december a.s.. H.BVD hoopt dat mede daardoor meer aandacht voor het probleem van de beveiliging bij de Secretarissen-Generaal zal worden gewekt.

7. Tijdbom Flevoland

H.D laat enige foto's zien van een tijdbom die enige tijd terug in een water in Flevoland drijvende werd aangetroffen. Deze zaak is door de politie Wageningen naar de Koninklijke Marechaussee en vervolgens naar het CI-detachement geleid. H.D kreeg de indruk dat aan de criminele aspecten van het geheel onvoldoende aandacht werd geschonken.

8. Verspreiding tekst Inburgeren

Hierover wordt maandag 2 december a.s. gesproken.

29-11-1968.

OCHTENDBESPREKING op maandag 2 december 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - PH.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. Benelux-samenwerking

H.C nam 29 november 1968 deel aan een bespreking van de C-hoofden van de drie diensten. Door werd de achtergrond geschetst van de affaire die aanleiding was tot de persona non grata-verklaring van de tweede secretaris van de Roemeense vertegenwoordiging te Brussel.

De heer heeft het gesproken woord van de NTS "Inburgeren"-uitzending op de band vastgelegd. De heer deed het verzoek, wanneer een copie van de film van deze uitzending is verkregen, deze bij gelegenheid aan het personeel van te vertonen.

H.BVD heeft hiertegen geen bezwaar.

2. Tekst "Inburgeren"

Na een kort gesprek hierover beslist H.BVD dat de tekst van het gesproken woord van deze uitzending door de afdelingshoofden ter lezing kan worden gegeven aan de medewerkers van de Dienst die erom vragen. Na lezing dient de tekst dan wederom te worden ingenomen.

De afdelingshoofden worden verzocht HK te melden hoeveel exemplaren van de tekst zij willen hebben.

3. Nato Werkgroep (zie ook Aurora dd. 22-11-1968)

H.B nam van 27 t/m 29 november 1968 deel aan de Nato Werkgroep betreffende Tsjechoslowakije en het jongerenprobleem. Van Italiaanse zijde werden enige gegevens van belang ingebracht omtrent de positie door de Italiaanse partij ten aanzien van Tsjechoslowakije ingenomen.

Het resultaat van de studie van de Werkgroep aan de hand van de bijdragen van verschillende landen, wordt vastgelegd in een rapport dat eind december gereed zal komen en dat daarna in januari aan de Navo-raad zal worden toegezonden.

4. Syrische inlichtingendienst

H.D maakt melding van de ontvangst van een brief van Buitenlandse Zaken (Nato/WEU), waarin om een gesprek wordt verzocht betreffende de activiteiten van de Syrische inlichtingendienst. H.C zal in zijn afdeling eventueel voor dit gesprek van belang zijnd aanwezig materiaal, aan H.D ter beschikking stellen.

5. OSI (zie ook Aurora dd. 25-10-1968)

Als datum voor het eerstvolgende gesprek met de OSI-medewerkers wordt vastgesteld 5 februari 1969. H.C en H.B zullen zorgdragen dat gegevens over recente ontwikkelingen in dit gesprek zullen worden ter tafel gebracht.

2-12-1968.

OCHTENDBESPREEKING op woensdag 4 december 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - HB - HC - HD - HE - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : ----

1. Bezoek van

HC kondigt aan dat vrijdag 13 december 1968 twee medewerkers van op bezoek komen om te spreken over een Tsjechische defector. Dit geeft H.BVD andermaal aanleiding erop te wijzen dat mededelingen omtrent bezoeken van buitenlandse relaties aan H.KEB dienen te worden doorgegeven. Deze kan dan voor de nodige regelingen zorgdragen. In verband met het aangekondigde bezoek wordt even gesproken over de positie van de -liaison die verbonden is aan de Duitse ambassade.

2. Spionagegeval in Wenen

H.BVD vestigt de aandacht op een artikel in De Telegraaf van 4 december jl. betreffende een spionagegeval waarbij medewerkers van de Staatspolitie waren betrokken. H.BVD heeft PH.C verzocht Buitenlandse Zaken te vragen om een rapport hierover van de ambassadeur in Wenen. Wanneer dit niet ter beschikking komt of onvoldoende informatie bevat, overweegt H.BVD navraag te doen bij

Het wordt ook mogelijk geacht dat er enig verband bestaat tussen deze Weense spionagezaak en de Tsjechische defector waarover de -bezoekers komen spreken.

3. Commissie Heroriëntatie Overheidsvoorlichting

H.D was gisteren aanwezig bij een bijeenkomst van de BVA's van de ministeries, waarin werd gesproken over het verzoek van de commissie aan de Secretarissen-Generaal om specimina van gerubriceerde stukken ter beschikking te stellen. De BVA's zullen de Secretarissen-Generaal van advies dienen in verband met de bijeenkomst van de Secretarissen-Generaal heden, waarop eveneens over deze kwestie wordt gesproken.

4. Mutaties

Naar aanleiding van een opmerking van H.E deelt H.BVD mede dat de heer per 1 maart 1969 weer tijdelijk ter beschikking wordt gesteld van de VNA. Na terugkomst daarvan zal hij naar EO gaan om per 1-1-1970 de leiding van deze sectie op zich te nemen. Dhr. gaat dan een sectiechef-plaats bij de afdeling D vervullen. De functie van BFA wordt overgenomen door de heer Blom. Van e.e.a. kan mededeling worden gedaan in de Dienst.

5. Geheime fondsen

Vrijdag na Aurora te 10.00 uur zal de gebruikelijke bijeenkomst over de stand van zaken plaatsvinden. Hieraan zullen deelnemen H.B, H.C, H.E, HK en H.FID.

6. Bezoek van de Minister

H.BVD acht het bezoek van de Minister aan de Dienst op 3 december jl. van 15.00 tot 17.15 uur, in gezelschap van de Secretaris-Generaal Dr. , geslaagd. Gezien de beschikbare tijd is alleen over de interne functionering van de Dienst gesproken, waarbij PH.BVD en de afdelingshoofden van B, C, D, E en TD over de hoofdproblemen van de afdelingen een korte uiteenzetting gaven. H.BVD heeft de Minister verzocht nog eens een bezoek aan de Dienst te willen brengen om over de positie van de Dienst t.o.v. de externe relaties en de functionering van de algemene dienstafdelingen (PZ, FID en ACD) te spreken.

*M.H.*OGHTENDBESPREKING op vrijdag 6 december 1968

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK
 Afwezig : -----

1. _____
 H.B deelt mede dat het tweede deel van het boekwerk van _____ (het eerste was getiteld "Alias Teixeira") binnen afzienbare tijd zal uitkomen. De uitgever _____ is doende enige vóór-publiciteit te verkrijgen. In het omroepblad van de VPRO "Vrije Geluiden" zullen in december en januari over het tweede boek artikelen worden opgenomen. Het is niet bekend of in dit boekwerk wederom iets over de BVD is opgenomen.
2. _____
 Van _____ zal binnenkort een boek geheten "De Verraders" uitkomen. _____ heeft het plan dit te lanceren in een Nieuwspoort-persconferentie. Op de omslag van het boek staan vermeld foto's van Prins Bernhard, De Quay, Luns en Soekarno. H.BVD meent dat het goed is dat de heer _____ van de veiligheidsdienst van het Koninklijk Huis wordt geïnformeerd en eventueel ook de RVD.
3. Commissie Heroriëntatie Overheidsvoorlichting (zie ook Aurora dd. 4.12.'68)
 De heer _____ liet gisteren aan HK weten dat heden enige Secretarissen-generaal, o.m. van Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken, Defensie en Buitenlandse Zaken, nader zullen spreken over de beschikbaarstelling van gerubriceerde stukken aan de commissie. Het is namelijk gebleken dat via voorlichtingsfunctionarissen van enige departementen al gerubriceerde stukken aan de commissie zijn gegeven. De heer _____ was, rekening houdende met het verzoek van H.BVD om geen BVD-stukken ter beschikking te stellen, doende na te gaan welke stukken Binnenlandse Zaken eventueel kan geven.
4. Zelfmoordgevallen
 Er wordt even gesproken over de nieuwe zelfmoordgevallen in Duitsland. Eén geval heeft betrekking op een consulaire medewerker van de Duitse ambassade in Den Haag. Hierover zijn nog geen nadere gegevens beschikbaar. H.BVD brengt even in herinnering het zelfmoordgeval van een chauffeur van de Britse ambassade. Hij verzoek H.KEB bij de _____ -vertegenwoordiger navraag te doen of daarbij security-aspecten naar voren zijn gekomen.
5. Overlijden de heer _____
 Tijdens de vergadering ontvangt H.B mededeling van het plotselinge overlijden van de BOP-medewerker, de heer _____.
6. Mr. _____
 In antwoord op een brief ten afscheid, ontving H.BVD van de voormalige Secretaris-Generaal van Buitenlandse Zaken, de heer _____, die secretaris van het Permanente Hof van Arbitrage is geworden, een vriendelijk dankwoord, waarin deze vraagt om zijn dank over te brengen aan de medewerkers van de Dienst, waarmede hij in contact stond.
7. _____
 Naar aanleiding van het bezoek van de heer _____ ontving H.BVD van deze eveneens een dankbrief in verband met diens bezoek.

8. OSI (zie ook Aurora dd. 2-12-1968)

Voor een kort bezoek waren gisteren bij de Dienst Generaal _____, Hoofd OSI in Washington en Kolonel _____ De relatie met de OSI ontwikkelt zich gunstig.

9. Bezoek van de heer _____

De heer _____ komt dinsdag 10 december op bezoek bij de Dienst om o.m. de documentatie in ogenschouw te nemen. Hij zal worden ontvangen door H.BVD en H.ACD.

10. Nota betreffende art. 24 Wet BBBG

De Directeur-Generaal O.O. en V., Mr.Mijnlieff, reageerde met een vrij krachtige nota op de nota betreffende artikel 24 Wet BBBG van KJA. Hij ging daarbij echter op de inhoud van onze nota vrijwel niet in.

6-12-1968.

OCHTENDBESPREEKING op maandag 9 december 1968

Aanwezig; H.BVD - PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : -----

1. CPN

De CPN belegt op 12 december in Felix Meritis een bijeenkomst voor studenten, waarop Marcus Bakker het woord zal voeren.

2. SDS

De SDS belegt op 12 en 13 december te Berlijn een internationale bijeenkomst ter voorbereiding van acties tegen de Navo.

3. Ir. _____ (zie Aurora dd. 22-11-1968)

H.D vernam van het Commissariaat Militaire Productie dat de aanwijzing van Ir. _____ als lid van de Nato Industrial Advisory Group nog geenszins vaststaat. Dit maakt het gemakkelijker over zijn persoon het gesprek met Economische Zaken te voeren.

4. Verlof op 27 december

H.BVD meent dat met de verlofverlening voor deze dag de nodige souplesse kan worden betracht, mits een redelijke functionering van de Dienst gewaarborgd blijft.

5. Zaak _____ (zie Aurora dd. 29-11-1968)

H.BVD heeft een notitie hierover van _____ ontvangen, waaruit hij het een en ander voorleest.

6. Euratom

H.KEB herinnert aan een mededeling van de nieuwsdienst zaterdag jl. dat een Westduitse ambtenaar van Euratom, die met voorlichtingsaangelegenheden te maken had, naar Oost-Duitsland is uitgeweken. Mogelijk weet de heer _____ die morgen een bezoek aan de Dienst brengt, hier iets over te vertellen.

9-12-1968.

18-12-1968

Ofen byzonderheden

OGHTENDBESPREKING op vrijdag 13 december 1968

Aanwezig: PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : H.BVD

1. Mogelijke publicatie in De Telegraaf

Vernomen werd dat De Telegraaf beschikt over het manuscript van een boek van een zekere Bernard J. Hutton, getiteld: "Struggle in the Dark". H.C deelt mede, dat een gedeelte werd verkregen van een hoofdstuk uit dit manuscript, genaamd The Skipper, hetgeen handelt over de belevenissen van een man die van 1953 tot 1960 als illegal resident voor Nederland in Antwerpen was gestationeerd.

H.C deelt mee dat over een en ander informatie is aangevraagd. De Telegraaf is medegedeeld dat het verhaal ons onwaarschijnlijk voorkomt. De Telegraaf-redactie, die overwoog gedeeltes uit het boek te publiceren, heeft dit voorlopig aangehouden.

2. Bezoek van

H.C had gisteren bezoek van de heer _____, die waardevolle adviezen gaf over de zaken die bij de afdeling C in behandeling zijn.

3. BBR-gegevens

H.E kreeg een verzoek van ID-Breda om medewerking voor het verkrijgen van gegevens uit de documentatie van het vroegere DGBR. Dit verzoek hield verband met een onderzoek dat wordt ingesteld op verzoek van de burgemeester van Breda naar een figuur waarvoor belangstelling bestaat. H.E heeft de ID meegegeeld terzake geen medewerking te kunnen verlenen.

4. Kamerzitting en gesprek met de Minister

HK vertelt het e.e.a. over de zitting van de Tweede Kamer op 11 december 1968, waar de BVD ter sprake is gekomen. Bij de repliek hebben mej. Goudsmit en dhr. Wiebenga enige opmerkingen gemaakt. Mej. Goudsmit en de heer Franssen hebben de Minister gevraagd om een termijn te bepalen, waarop de kwestie van het veiligheidsonderzoek inclusief de studie van art. 97b zal zijn afgerond. De Minister heeft toegezegd dat e.e.a. voor september 1969 zal klaar zijn. Voor de Kamerzitting hadden H.BVD en HK een gesprek met de Minister en de Secretaris-Generaal. Daarbij is de Minister door H.BVD met nadruk gewezen op het feit dat nu met de hele kwestie van het veiligheidsonderzoek voortgang moet worden gemaakt. Op grond hiervan heeft de Minister besloten tot zijn bovenvermelde in de Kamer gedane toezegging. Tijdens de Kamerzitting is met de heer _____ van O.P. overeengekomen dat begin januari overleg tussen O.P. en ons zal worden gepleegd over het in samenwerking ontwikkelen van een procedure-regeling op grond van art. 8 ARAR.

Ook de ombudsman-kwestie en de vraag of deze voor de BVD bevoegd zal zijn is door mej. Goudsmit ter tafel gebracht. H.BVD acht het wenselijk dat wij in de loop van januari daaromtrent onze opinie bepalen.

Even wordt nog stilgestaan bij de vraag hoe de door de minister gedane toezegging om mej. Goudsmit gegevens te verstrekken betreffende de geëffectueerde beperking van het aantal veiligheidsonderzoeken kan worden uitgevoerd.

OGHTENDMESPREEKING op maandag 16 december 1968.

Aanwezig: H.BVD - PH.BVD - IJB - HC - HD - IIE - H.TD - H.KEB - HK
Afwezig : ---

1. Bezoek van _____.

HC vertelt het een en ander over het bezoek van twee medewerkers van _____ aan de dienst op vrijdag 13 december jl. Het ging over een Tsjechische defector en leverde geen gezichtspunten van onmiddellijk belang voor ons op.

2. Toepassing Beveiligingsvoorschrift.

Na de Aurora-bijeenkomst van woensdag 18 december vindt een gesprek plaats onder leiding van PH.BVD over verbeteringen in de toepassing van het Beveiligingsvoorschrift, waarvoor ook H.ACD, H.PZ en H.FID worden uitgenodigd.

Het ligt in de bedoeling om in de loop van januari een circulaire hierover aan het personeel te doen uitgaan.

3. Spoorwegrecherche.

H.BVD kreeg maandag 9 december bezoek van het Hoofd van de Spoorwegrecherche, de heer _____, die hem steun verzocht voor het geval de directie van de N.S. het oordeel van H.BVD zou vragen over de plaats van de Spoorwegrecherche in de organisatie van de N.S. Er bestaan namelijk plannen om de Spoorwegrecherche in te delen bij de Dienst Exploitatie. Tot nu toe stond men rechtstreeks onder de directie.

4. Bezoek van de heer _____.

Uit een gesprek dat H.BVD op 10 december had met de heer _____, kreeg hij de indruk dat deze op behoedzame wijze voortgaat met het leggen van contacten met de verschillende veiligheidsdiensten. Er bestaat thans officieel een Reveiligingsbureau voor de Europese Gemeenschappen met een eigen reglement. Binnenkort zal de benoeming van de heer _____ tot directeur van dit bureau afkomen.

5. Benelux-bijeenkomst.

Over de op 13 december gehouden bijeenkomst van de hoofden van de Beneluxdiensten deelt H.BVD het volgende mede.

Hoofd _____

Afscheid werd genomen van de heer de _____ die op 31 december _____ verlaat. Hij blijft voor bepaalde zaken nog in bijzonder verband voor de Dienst werkzaam.

Als fungerend Hoofd zal optreden de heer _____ . Voor operationele aangelegenheden blijft echter de heer _____ het aanlooppunt. Het is nog niet bekend wie Hoofd _____ zal opvolgen. Dit is mede afhankelijk van de voorziening in de posten van Secretaris-Generaal van Justitie en van Directeur-Generaal voor openbare orde en veiligheid.

Verbindingsnet.

H.BVD bleek dat de gesuggereerde deelneming van onze Dienst aan een Benelux verbindingsnet voorwaarde is voor de totstandkoming daarvan. H.BVD deelde iets mede over bij ons bestaande plannen tot verbetering van het mobilfoonverkeer. Er komen enige bezwaren naar voren om en daarbij te betrekken. H.TD zal deze zaak in het oog houden.

9. -affaire.

H.BVD vertelt het een en ander over deze wonderlijke zaak, betrekking hebbende op een employé van het documentatiebureau van Euratom, die met vrouw en kinderen mitsgaders inboedel naar Oost-Berlijn is vertrokken en aldaar voor de TV mededeling deed dat hij uit gewetensnood was gevlucht. Deze zaak is nog bij lange na niet opgehelderd.

10. Verder overleg betreffende de Europese Gemeenschappen.

Naar aanleiding van deze affaire zal nader overleg tussen de Beneluxdiensten plaatsvinden omtrent de vraag hoe de kwestie van de beveiliging van de Europese Gemeenschappen andermaal onder de aandacht van de betrokken regeringen kan worden gebracht. H.BVD zal KJA verzoeken de leiding op zich te nemen van een gesprek hierover dat in januari bij de Dienst zal plaatsvinden en waarvoor de heren ( ) en ( ) zullen worden uitgenodigd. Voordien zal moeten worden bezien of het zinvol is Justitie en Buitenlandse Zaken hierbij te betrekken. Een punt van bespreking zal kunnen zijn of ten behoeve van de Europese Gemeenschappen ook tot een systeem van clearances moet worden overgegaan.

11. Technische hulp.

Wat de samenwerking op technisch gebied aangaat zal HC zorgdragen dat in de eerstvolgende bijeenkomst van de C-hoofden een demonstratie van technisch materiaal, in de CTO-hoek in gebruik, kan plaatsvinden.

H.TD zal overwegen of het mogelijk is een onderlinge oefening te houden.

HD wijst op de risico's van een verdergaande onderlinge samenwerking op dit terrein, wanneer de groep werkzaamheden verricht zowel ten behoeve van het Nato Hoofdkwartier en andere installaties in België als ook ten aanzien van ambassades in communistische landen.

12. Volgende bijeenkomst.

Deze wordt gehouden op 14 februari 1969 in Den Haag. De bijeenkomst van de C-hoofden zal zo mogelijk op 7 februari plaatsvinden. HC zal dit regelen. Nagegaan wordt of de technische demonstraties dan kunnen plaatsvinden.

13. Defensie Studie Centrum.

H.BVD betreurt het dat de afdelingshoofden geen deelnemers voor de betreffende cursus kunnen opgeven. Ook bij het nadere gesprek hierover zien de afdelingshoofden geen kans hiertoe.

14. Nato Security Directorate.

H.BVD maakt melding van de ontvangst van een brief van het Hoofd van het Nato Bureau, de heer , waarin een verklaring wordt gegeven van het optreden van de heer in de laatste bijeenkomst van

het Special Committee. H.BVD wil in januari mede naar aanlei-
ding hiervan de heer in Brussel gaan opzoeken.

17 december 1968.

*M. J.*OGHTENDBESPREKING op woensdag 18 december 1968

Aanwezig: PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.KEB - H.TD - HK

Afwezig : H.BVD

1. Distributie van stukken

Naar voren komt dat bij het vermelden van de distributie op stukken wel eens een bepaald aspect over het hoofd wordt gezien, waardoor de betrokken afdeling - H.E wijst hierop - het betreffende stuk niet ontvangt. H.E doet een beroep op de afdelingshoofden om hieraan enige aandacht te schenken. Uiteraard kan ACD niet altijd alle aspecten van een stuk onderkennen. Voorts wijst hij erop dat soms door het grote aantal lezers van een stuk dit bij de afdeling E zeer laat aankomt. In die gevallen dat een tijdige kennisgeving gewenst is, vraagt hij de betrokken afdelingshoofden daarvan een duplicaat-CO, eventueel meer dan één, te laten maken en dit dan direct aan de belanghebbende afdeling te doen toezenden.

2. Defensie Studie Centrum (zie ook Aurora dd. 16-12-1968)

PH.BVD deelt mede, dat het wenselijk wordt geacht dat wij één of twee kandidaten naar de volgende cursus sturen. Er bestaat geen bezwaar tegen dat hiervoor jongere ambtenaren in aanmerking worden gebracht, mits verwacht kan worden dat zij een behoorlijke BVD-representant zullen zijn. Eventuele briefing van de aangewezenen kan gewenst zijn. PH.BVD verzoekt opgaven van kandidaten, uiterlijk vrijdag 20 december bij HK te deponeren.

3. Beveiliging van de Dienst

Aan de bespreking over dit onderwerp wordt ook deelgenomen door H.PZ, H.ACD en H.FID.

PH.BVD leest het ontwerp van een circulaire voor, die H.BVD in januari over dit onderwerp aan het personeel wil sturen. H.BVD zal in zijn Nieuwsjaars-toespraak nog even op het belang van de beveiliging wijzen.

In deze circulaire wordt de aandacht gevestigd op de regels betreffende het buiten de gebouwen brengen van gerubriceerde stukken, betreffende de kennisgeving enz. in het bijzonder van hoog gerubriceerde documenten. Voorts wordt een verbod ten aanzien van het bij of onder zich hebben van fotografische opname-apparatuur ingevoerd.

Er ontstaat hierover een algemene discussie, waaruit naar voren komt dat het wijzen op bestaande regels niet bezwaarlijk wordt geacht. Er bestaat ook geen bezwaar tegen het invoeren en in de circulaire aankondigen van controlemaatregelen bij het verlaten van het gebouw op het medenemen van stukken. Met het uitvaardigen ten aanzien van een verbod van camera's e.d. meent het merendeel der aanwezigen dat een bepaling wordt gecreëerd die wantrouwen uitstraalt. PH.BVD wijst erop dat hierbij ook de verantwoordelijkheid van de Dienstleiding in ogenschouw moet worden genomen.

H.D meent dat de regels in het Beveiligingsvoorschrift betreffende het naar buiten brengen van stukken vollediger zouden worden gemaakt, wanneer daarin de verplichting werd opgenomen dat een afschrift van het geleidebiljet bij het verlaten van het gebouw wordt afgegeven ten behoeve van de BVA.

H.B doet de suggestie - wanneer men de regel betreffende camera's wil invoeren - dit niet te doen voordat bij het personeel bijvoorbeeld door artikelen in het Spionnetje over spionagegevallen als dat van   hiervoor het nodige begrip is gewekt.

Er wordt aan herinnerd dat camera's wel in het gebouw worden gebracht om-

dat adviezen aan de Fotosectie worden gevraagd en daar ook wel filmpjes worden ontwikkeld. Voorts vinden er bijeenkomsten van de fotoclub plaats, waarop men wel camera's meebrengt.

Resumerend stelt PH.BVD vast, dat er dus geen bezwaar bestaat tegen de circulaire, met uitzondering van de zinsnede over fotografische apparatuur.

PH.BVD zal H.BVD over de discussie inlichten. Hij meent dat het laatste punt voorlopig kan worden aangehouden. Het ligt in de bedoeling de circulaire voordat deze uitgaat, in bespreking te brengen in de Commissie van Overleg. Als de circulaire beperkt blijft tot het wijzen op bestaande regels, meent PH.BVD dat het niet nodig is de Commissie voor Beveiligingsaangelegenheden erbij te betrekken. De BVA heeft uiteraard zijn bijdrage aan de circulaire geleverd.

H.E maakt melding van het feit, dat bij 20 een interne telefoongids met daarop de vermelding K 10 vermist wordt. Hij vraagt de afdelingshoofden na te gaan of deze mogelijk in hun afdeling is terechtgekomen.

19 december 1968.

OCHTENDBESPREKING op maandag 23 december 1968

Aanwezig: PH.BVD - H.B - H.C - DBI - H.E - H.TD - HK

Afwezig : H.BVD - H.KEB

1. Benadering van militair

H.C vertelt het een en ander over het geval van een thans gedemobiliseerde man van de Luchtmacht die tot medio 1967 dienst verrichtte op een basis van geleide wapens in West-Duitsland en die was aangelopen door een tot nu toe onbekend gebleven persoon, met het verzoek om inlichtingen over deze basis te verstrekken.

2. Defensie Studie Centrum

PH.BVD stelt vast dat er geen aanmeldingen van de afdelingshoofden zijn binnengekomen, ondanks de uitbreiding van de categorie van candidaat-deelnemers, waarover door hem op 18 december jl. werd gesproken. Het Defensie Studie Centrum zal worden bericht dat wij voor de volgende cursus geen opgave van deelnemers kunnen doen.

23-12-1968.

M. J. P.

OCHTENDBESPREKING op vrijdag 27 december 1968.

Aanwesig : PH.BVD - HB - PHC - DBI - HK

Afwezig : H.BVD - HE - H.KEB - HTD

1. PH.BVD deelt mede, dat gisteren Tweede Kerstdag, de heer van de afdeling C. na een langdurige ziekte is overleden.

2. SMRKOVSKY

HB wijst op radio - en persberichten die de nabije afzetting van Smrkovsky aankondigen.

27 december 1968.

OCHTENDBESPREKING op maandag 30 december 1968.

Aanwezig: PH.BVD - H.B - H.C - H.D - H.E - H.TD - HK

Afwezig : H.BVD - H.KEB

Nieuwjaarsbijeenkomst

Deze zal op 2-1-1969 te 11.30 uur in de grote cantine plaatsvinden, nadat H.BVD de Nieuwjaarsbijeenkomst op het Ministerie te 10.00 uur heeft bijgewoond. De gebruikelijke bijeenkomst met E XIII heeft te 16.00 uur plaats.

30 december 1968.